

Kunnskapsdepartementet

Deres ref:

Vår ref: 2013/68519-26

Arkivkode: 31

Dato: 12.12.2014

Høringsinnspill - Forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven - forslag om å klargjøre hvilke avgjørelser i skolesammenheng som barneverntjenesten har.

Det vises til høringsnotat fra Kunnskapsdepartementet datert 22. oktober 2014 vedrørende forslag til endringer i opplæringsloven og privatskoleloven, med høringsfrist 5. januar 2015.

Når det gjelder forslag om å klargjøre hvilke avgjørelser i skolesammenheng barneverntjenesten kan ta på vegne barnet etter omsorgsovertakelse, har Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet følgende merknader:

I følge opplæringsloven § 5-4 annet ledd er det bare ungdom over 15 år og biologiske foreldre som kan samtykke til eksempelvis henvisning til og utredning av PPT og spesialundervisning. Der foreldrene ikke samtykker er det normalt ikke adgang for barnevernet å samtykke i foreldrenes sted.

Når foreldre ikke samtykker til utredning, vil ikke barnet få tilgang til de rettighetene barnet har etter opplæringsloven. Selv om dette kan anses å være en form for omsorgssvikt der utredning er nødvendig for barnets skolesituasjon, kan ikke barnevernet samtykke verken når det settes i gang hjelpetiltak i hjemmet eller etter at barnevernet har overtatt omsorgen for barnet. Dette kan ha som følge at barn ikke får den utredningen og den tilretteleggingen de er i behov av.

Dette har vært løftet tidligere og er kommentert i Prp. Nr. 106 L pkt. 5.3.1.

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/dok/regpubl/prop/2012-2013/prop-106-l-20122013/5/3/1.html?id=720970>

Fra prop 106 L pkt. 5.3.1 siteres:

«Etter en omsorgsovertakelse har barneverntjenesten det løpende og helhetlige ansvaret for barnets videre oppvekst og omsorg. Fosterhjemmet eller institusjonen barnet er plassert i utøver den daglige omsorgen på vegne av barneverntjenesten. Men selv om foreldrene er fratatt omsorgen for barnet er det fortsatt de som skal samtykke til spesialundervisning, sakkyndig utredning og utarbeidelse av individuell opplæringsplan på barnets vegne. I motsetning til for eksempel helsehjelp, gjelder dette også i de tilfeller der barneverntjenesten har overtatt omsorgen for barnet uten foreldrenes samtykke.»

For å ivareta det behovet barn under offentlig omsorg har for et nødvendig og tilpasset opplæringstilbud, er det behov for å vurdere endringer i opplæringsloven, slik at barneverntjenesten ved omsorgsovertakelse overtar kompetansen til å samtykke til spesialundervisning på barnets vegne.»

Departementet skriver avslutningsvis at de vil «sikre at barneverntjenesten får samtykkekompetanse ved behov for spesialundervisning, i samarbeid med KD».

For å sikre at barn og unge under omsorg av barnevernet får oppfylt sine rettigheter etter opplæringsloven og privatskoleloven, støtter Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet forslaget om at det som hovedregel er barneverntjenesten som etter omsorgsovertakelse skal ta avgjørelser på vegne av barnet. Barnevernet må derfor få samtykkekompetanse til henvisning til PPT, sakkyndig utredning, spesialundervisning, fritak fra deler av opplæringsplikten, tiltak vedrørende det fysiske og psykososiale skolemiljøet og valg av annen offentlig skole.

Som foreslått i høringsnotatet skal foreldre fremdeles kunne bestemme spørsmål som omhandler valg av privatskole, fritak fra hele opplæringsplikten, fritak fra undervisningen ut fra foreldrenes religion eller livssyn, krav om opplæring i og på samisk og i finsk, samt i valg av målform.

Med hilsen

Mari Trommald (e.f)
direktør

Hege Hovland Malterud
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.